

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännökohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Valmiuslain 4 §:ssä ehdotetaan säädettävän valmiuslain suhteesta kansainvälisiin velvoitteisiin. Työryhmämietintö selkeyttää EU-sääntelyn soveltamisen ja poikkeusolojen toimivaltuuksien välistä suhdetta. Rahoitusmarkkinoiden sääntely on suurelta osin EU-sääntelyä, jota sovelletaan EU-oikeuden etusijaperiaatteen mukaisesti ja jota sovellettaisiin lähtökohtaisesti myös poikkeusoloissa. Rahoitusmarkkinoiden osalta tämä tarkoittaa aineellisen lainsäädännön ohella myös EU-tason viranomaisille säädettyä toimivaltaa soveltaa lainsäädännön mukaisia toimivaltuuksia suoraan suhteessa suomalaisiin yrityksiin.

Pankkien kriisinratkaisun osalta tämä tarkoittaa, että SRB vastaa merkittävien kotimaisten pankkien kriisinratkaisun suunnittelusta ja päättäisi näiden pankkien kriisinratkaisusta komission vahvistamalla kriisinratkaisumääräyksellä, jonka Rahoitusvakausvirasto panisi kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena täytäntöön. Tämä tarkoittaa sitä, että SRB voi poikkeusoloissakin asettaa kotimaisen merkittävän pankin kriisihallintoon. Valmiuslain 16 lukuun ehdotetaan säädettävän toimivaltuuksista liittyen asioihin, joissa toimivaltaa käyttää kansallisten viranomaisten ohella SRB. Lähtökohtana on, että SRB hoitaisi tehtäviään myös Suomen vallitsevien poikkeusolojen aikana ja soveltaisi osaltaan valmiuslain lisätoimivaltuuksien annettua poikkeussääntelyä. Näiden toimivaltuuksien käyttö poikkeusoloissa vaatisi oikeudellista ja käytännön yhteensovittamista SRB:n ja komission sekä myös Euroopan keskuspankissa valvonnasta vastaavan yhteisen valvontamekanismin SSM:n kanssa.

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

Työryhmämietinnössä on nimenomaisesti mainittu, että varautumisvelvollisuus koskee talousarvion ulkopuolisia rahastoja. Rahoitusvakausviraston pitää tätä täsmennystä nykyistä oikeustilaa selkeyttävänä.

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

Virasto kiinnittää ehdotetun 6 §:n osalta huomiota siihen, että voimassa olevan valmiuslain ja eri sektoreita koskevien erityislakien mukaan eräille yksityisille toimijoille asetetusta velvollisuudesta on tähän saakka säännelty yhtenevästi. Esityksen mukaan näiden eri erityislakien varautumisvelvollisuutta koskevia säännöksiä ei esitetä muutettavaksi nyt valmiuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Vaikka viranomaisten ja eri toimialojen yksityisten toimijoiden valmiussuunnitteluun ja varautumisjärjestelyihin liittyy toimijakohtaisia erityispiirteitä, ei sinänsä liene tavoiteltavaa, että itse varautumisvelvollisuuden käsitettä olisi tarkoitus jatkossakaan tulkita poikkeavasti valmiuslain ja sektorikohtaisten erityislakien välillä. Rahoitusvakausraston näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa olisi tarpeen täsmentää valmiuslain ja yksityisiä varautumisvelvollisia koskevan sääntelyn keskinäinen yhteys.

Mietinnössä esitetyn 6 § 3 momentin mukaan varautumisvelvollisen on varmistettava varautumisvelvoitteiden asianmukainen toteutuminen myös hankkiessaan lakiin perustuvien tehtäviensä hoitamista tukevia palveluita yksityisiltä yhteisöiltä. Perusteluissa kuitenkin viitataan säännöksen osalta ”ulkoistus- ja ostopalvelutilanteisiin”. Tältä osin jää epäselväksi, miten laajaa soveltamisalaa esitetyllä säännöksellä tavoitellaan. Lainsäädäntö mahdollistaa viranomaisille ja muille julkisen hallinnon toimijoille mahdollisuuden tiettyjen toimintojen ulkoistamiseen ja palveluiden tuottamiseen yksityisen sektorin toimesta ostopalveluna. Rahoitusvakausrasto pitää luonnollisena, että tällaisessa tilanteessa viranomaisen on huolehdittava myös ulkoistettujen tai ostopalveluna tuotettavien toimintojen varautumisesta. Säännöksen sanamuodon mukaan voi syntyä vaikutelma, että viranomaisten tulisi varmistaa varautumisvelvoitteen soveltuminen kaikkiin tehtäviensä tukemiseksi hankkimiinsa palveluihin. Näin laaja soveltamisala olisi käytännöllisesti mahdoton erityisesti tilanteissa, joissa tehtävien hoitamista tukeva palvelu on yksityisen yhteisön normaalin liiketoiminnan mukainen standardisoitu tai tuotepaketoitu palvelu, joka on samanlainen kaikille asiakkaille, jonka sopimusehdot ovat vakioituja, eikä palvelun sisältöä räätälöidä asiakaskohtaisesti. Säännöksen tarkoitettua soveltamisalaa tulisi tämän vuoksi täsmentää jatkovalmistelussa.

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

-

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

-

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottomennettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

-

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

-

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Yleisesti 16 luvun perusteluista ja lähtökohdista:

Ehdotetuissa 16 luvun perusteluissa kuvataan pankkien kriisinratkaisujärjestelmän tavoitteita ja toimintaa osin virheellisesti. Rahoitusvakausrasto kiinnittää huomiota siihen, että pankkien kriisinratkaisulainsäädännön tavoitteena ei ole pelkästään tai ensisijaisesti taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneiden pankkien toiminnan hallittu alasajo. Pankki asetetaan kriisihallintoon ja kriisinratkaisuvaltuuksia sovelletaan nimenomaan sellaisessa tilanteessa, jossa kriisinratkaisuratkaisuviranomainen arvioi, että pankkia ei voida asettaa konkurssiin tai purkaa selvitystilan kautta tästä aiheutuvien negatiivisten vaikutusten vuoksi. Kriisinratkaisumenettelyllä siten toiminnan alasajon sijaan varmistetaan, että pankin kriittiset toiminnot jatkuvat, välttyään rahoitusvakausrastolta ja samalla turvataan pankin tallettajien asema.

Perusteluissa kiinnitetään huomioita siihen, että ”kriisinratkaisumenettelyt ovat kuitenkin käyttöön otettavissa ainoastaan, mikäli sitä koskevan sääntelyn soveltamisalaan kuuluva toimija on taloudellisten syiden vuoksi kaatumassa”. Myös poikkeusoloissa on täysin mahdollista, että kriisinratkaisusääntelyn piirissä oleva toimija ajautuu taloudellisiin vaikeuksiin. Kriisinratkaisumenettelyt ovat siten osa myös poikkeusoloissa tarpeellisia toimivaltuuksia rahoitusmarkkinoiden vakaan toiminnan turvaamiseksi. Perusteluista olisi syytä täydentää tältä osin.

Rahoitusvakausrasto kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksessa on kuvattu rahoitusmarkkinoita koskevia EU-oikeudellisia erityiskysymyksiä varsin suppeasti. Poikkeusoloihin liittyvien

häiriötilanteiden hallinnan ja valmiuslain lisätoimivaltuuksien soveltamisen kannalta on 16 luvun osalta erityisen huomionarvioista, että tällä sektorilla ei pelkästään aineellinen lainsäädäntö perustu keskeisiltä EU-oikeuteen vaan myös luottolaitosten valvontaa ja kriisinratkaisua koskeva toimivalta on osoitettu EU-viranomaisille, jonka toimintaan Finanssivalvonta ja Rahoitusvakaussvirasto osallistuvat. EU-tason viranomaisten toimivaltuuksien ja poikkeusolojen kansallisen sääntelyn oikeudellinen ja käytännöllinen yhteensovittaminen tulevat edellyttämään erittäin tiivistä yhteistyötä komission, EKP:n yhteisen valvontamekanismin ja yhteisen kriisinratkaisuneuvoston SRB:n kanssa. Tämän yhteensovittamisen ja valmiuslain lisätoimivaltuuksien tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi on erittäin tärkeää, että Finanssivalvonta ja Rahoitusvakaussvirasto osallistuvat käyttöönottoa ja toimivaltuuksien nojalla toteutettavien poikkeustoimenpiteiden valmisteluun. Käytännön soveltamistilanteiden kannalta Rahoitusvakaussvirasto näkee perusteltuna, että tästä yhteistyöstä mainittaisiin erikseen ehdotuksen perusteluissa.

109 §:

Ehdotettu 109 § vastaisi nykyisen valmiuslain 27 §:ää. Kuten ehdotetuissa perusteluissa todetaan, kyse ei olisi varsinaisesti lisätoimivaltuudesta vaan luvun tiettyjen säännösten soveltamisen yleisistä edellytyksistä ottaen huomioon yhteisen rahapolitiikan kuulumisen EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Selkeyden vuoksi perusteluissa olisikin tarpeen todeta näiden säännösten yhteys SEUT 347 soveltamiseen (vrt. HE 200/2002 vp).

Rahoitusvakaussviraston näkemyksen mukaan 114 § mukainen maksuliikkeen rajoittaminen on kytketty esityksessä virheellisesti ehdotetun 109 §:n soveltamisedellytyksiin. Maksuliikkeen rajoittamisessa ei ole ylipäätään kysymys Euroopan keskuspankin toimivaltaan kuuluvasta rahapolitiikan toimeenpanosta, vaan luottolaisten ja muiden maksupalveluita tarjoavien toimijoiden sääntelystä. Säännöksen soveltamisen kannalta on lisäksi huomattava, että tarve maksuliikkeen rajoittamiselle liittyy käytännössä poikkeusolojen aiheuttamiin luottolaitosten operatiivisiin toimintahäiriöihin, ilman yhteyttä Euroopan keskuspankin tai Euroopan keskuspankkijärjestelmän toimintakykyyn.

115 §:

Ehdotetussa 115 §:n 1 momentissa säädettäisiin taloudellista asemaa koskevista vaatimuksista poikkeamisesta, jos lakisääteisten vaatimusten täyttäminen voi poikkeusoloissa johtaa pykälässä mainittujen laitosten tai yritysten toiminnan olennaiseen vaarantumiseen. Pykälän 4 momentin mukaan Rahoitusvakaussvirasto vastaisi omalta osaltaan 1 momentin nojalla annetun asetuksen täytäntöönpanosta.

Ehdotetun säännöksen ja perusteluiden perusteella on vaikea tunnistaa, olisiko säännöksen perusteella mahdollista poiketa kriisinratkaisua koskevista taloudellisista vaatimuksista. Nämä

vaatimukset liittyvät nimenomaisesti tilanteisiin, jossa laitoksen toiminta on niin olennaisesti vaarantunut, että se on kaatumassa. Kriisinratkaisua arvioitaessa otetaan huomioon pykäläehdotuksen perusteluissa mainittu kaatumisen seuraukset rahoitusmarkkinoille. Kriisinratkaisuun liittyvillä taloudellisilla vaatimuksilla turvataan se, että yleisen edun niin edellyttäessä laitokseen pystytään soveltamaan kriisinratkaisuvälinettä ja laitoksen yhteiskunnan kannalta kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan. Jos näistä vaatimuksista poikkeusoloissa poikettaisiin laitoksen toiminnan vaarantumisen perusteella, johtaisi se kriisinratkaisun vaarantumiseen ja siten edelleen laitoksen yhteiskunnan kannalta kriittisten toimintojen jatkuvuuden turvaamisen vaarantumiseen.

Vastaava ongelma liittyy 115 §:n 2 momentin mukaisiin toiminnan järjestämistä koskeviin vaatimuksiin. 2 momentin perusteella voidaan poiketa muun muassa raportointia koskevista vaatimuksista. Tiedot, joita Rahoitusvakausvirastolle raportoidaan, liittyvät kriisinratkaisuun, talletussuojaan tai huoltovarmuustilijärjestelmään. Esimerkiksi eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoituslalla annetun lain (666/2022) 4 § 3 momentin mukaan luottolaitosten on toimitettava Rahoitusvakausvirastolle huoltovarmuustilijärjestelmän käyttöönottoon ja toimintaan liittyvät tietyt välttämättömät ja ajantasaiset tiedot. Huoltovarmuustilijärjestelmää käytetään huoltovarmuuden kannalta keskeisten maksupalveluiden toteuttamiseen normaaliolojen vakavan häiriötilanteen tai poikkeusolojen aikana. Jos näistä raportointivaatimuksista poikkeusoloissa poikettaisiin rahoitustoiminnan olennaisen vaikeutumisen perusteella, johtaisi se nimenomaisesti poikkeusoloja varten luodun järjestelmän toiminnan vaarantumiseen.

Rahoitusvakausvirasto toteaa, että ehdotetut säännökset edellyttävät tämän vuoksi tarkempaa selvittämistä esityksen jatkovalmistelussa.

116 §:

Rahoitusvakausvirasto kannattaa 116 §:ään ehdotettuja mahdollisuuksia poiketa talletussuojarahaston ja kriisinratkaisurahaston kartuttamisesta, mutta näkee ehdotetun laajemman säännöksen vaikutuksen ja soveltamismahdollisuudet nykytilaan nähden vähäisenä. Talletussuojarahastoon kerätään ennakoon talletussuojamaksuja vain, jos talletussuojarahasto ei enää täytä tavoitetasoaan. Jos talletussuojarahaston varat eivät riitä talletussuojakorvausten maksamiseen, Rahoitusvakausvirasto voi velvoittaa talletuspankit suorittamaan ylimääräistä talletussuojamaksua, mutta tähän liittyen on jo säädetty mahdollisuudesta lykätä maksuvelvollisuutta, jos se on tarpeen talletuspankin vakavaraisuuden tai maksuvelvollisuuden turvaamiseksi.

Rahoitusvakausvirasto kiinnittää myös huomiota siihen, että merkittävä maksuvelvollisuus syntyy EU:n yhteisestä kriisinratkaisurahastosta, jonka kartuttamisesta päättää yhteinen kriisinratkaisuneuvosto. Velvollisuus yhteisen kriisinratkaisuneuvoston päättämien vakaussmaksujen

siirtämiseen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon perustuu EU-asetuksen ohella erilliseen Suomea sitovaan valtiosopimusvelvoitteeseen (SopS 88/2015).

117 §:

Rahoitusvakauserä pitää perusteltuna mahdollisuutta poiketa eräistä kriisinratkaisun liittyvistä vaatimuksista, mutta pitää ehdotetun säännöksen lähtökohtia ja toteuttamistapaa ongelmallisina.

Ehdotetun säännöksen perusteluiden mukaan haitallisten rahoitusvakauserävaikutusten laajenemisen estämiseksi voi olla välttämätöntä sallia, että yritystä ei olisi pakko asettaa selvitystilaan, hakea konkurssiin tai asettaa kriisihallintoon rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden vakaan toiminnan turvaamiseksi. Tältä osin kriisihallinto on rinnastettu vaikutuksiltaan virheellisesti likvidaatiomenettelyihin. Yritys asetettaisiin kriisinratkaisulainsäädännön mukaiseen kriisihallintoon nimenomaan siksi, että konkurssista tai selvitystilasta aiheutuisi haitallisia rahoitusvakauserävaikutuksia tai jos kriisinratkaisun soveltamisalaan kuuluvan yrityksen tuottamat kriittiset toiminnot vaarantuisivat. Perusteluissa myös todetaan, että yrityksen toiminnan jatkaminen turvaisi rahoitus- ja vakuutuspalvelun saatavuutta, jolloin muuten olisi epätodennäköistä, että markkinoilla edelleen toimivat toimijat solmisivat merkittävässä määrin uusia asiakassuhteita tai markkinoille tulisi uusia toimijoita. Tältä osin on syytä huomioida, että kriisinratkaisun tavoitteena on kriittisten toimintojen ja asiakassuhteiden jatkuminen.

Myös poikkeusoloissa tulee olla riittävät välineet luottolaitosten kaatumisen rahoitusvakauserävaikutusten hallitsemiseen. Esimerkiksi Ukrainassa on sodan aikana ajautunut pankkeja taloudellisiin vaikeuksiin, ja näitä tilanteita on hoidettu viranomaisten tavanomaisilla toimivaltuuksilla. Todettakoon, että jos luottolaitos on taloudellisista vaikeuksistaan johtuen kyvytön maksamaan talletuksiaan, eikä kriisihallintoon asettaminen olisi mahdollista, johtaisi tämä joka tapauksessa talletussuojan korvaustilanteeseen, jota ei voida pitää rahoitusvakauserän turvaamisen, kriittisten palveluiden ja julkisen talouden kannalta perusteltuna keinona, varsinkaan poikkeusoloissa.

Rahoitusvakauserä toteaa, että kriisinratkaisun asettamisen edellytyksistä poikkeamisen sijaan tehokas ratkaisu on soveltaa ehdotetun 115 §:n ja 117 §:n muita valtuuksia. Kriisihallintoon asettamisen edellytyksenä on, että luottolaitos rikkoo tai sen voidaan arvioida todennäköisesti lähitulevaisuudessa rikkovan sille toimiluvan voimassaolon jatkamiseksi asetetun vaatimuksen taikka on kykenemätön tai sen voidaan arvioida todennäköisesti lähitulevaisuudessa olevan kykenemätön suoriutumaan velvoitteistaan. Kriisihallintoon asettamisen edellytyksiä arvioidaan siten aina suhteessa luottolaitokselle asetettuihin taloudellisiin vaatimuksiin. Poikkeamalla näistä taloudellisista vaatimuksista, maksukyvyttömyyttä koskevista määritelmistä sekä kirjanpitoon ja tilinpäätökseen liittyvistä vaatimuksista, on mahdollista luoda riittävästi joustovaraa myös kriisihallinnon asettamisen edellytyksiin. Jos jokin luottolaitos tästä huolimatta ajautuu

poikkeusolojen aikana elinkelvottomaksi, on tärkeää, että viranomaisilla on mahdollisuus sen toimintojen jatkuvuuden turvaamiseen myös kriisihallinnon kautta.

Rahoitusvakausvirasto katsoo, että ehdotettuun 117 §:n 1 momentin 2-kohtaan tulisi lisätä viittaus kriisinvuorokausuunnitelman laatimiseen ja siihen liittyviin vaatimuksiin. Keventämällä poikkeusoloissa sekä kriisinvuorokausuunnittelun piirissä oleviin yrityksiin että viranomaisiin kohdistuvia suunnitteluvaatimuksia on mahdollisuus vapauttaa resursseja muihin poikkeusolojen hallintaa tukeviin toimintoihin.

121 §:

Rahoitusvakausvirasto pitää ehdotettua uutta 121 §:ää erittäin tervetulleena. Ehdotettu toimivaltuus on tarpeellinen välttämättömiä rahoituspalveluita käyttäville asiakkaille ja myös niiden yritysten, joiden palveluihin toimivaltuudella puututaan, kannalta. Jos toimivaltuutta käytettäisiin, olisi yrityksillä mahdollisuus tehokkaasti priorisoida toimintaansa yhteiskunnan kannalta kriittisimpiin palveluihin tilanteessa, jossa sen resurssit ja toimintaedellytykset saattavat olla merkittävästi rajoitetummat kuin normaalioloissa.

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kieltäminen) koskevat huomiot:

-

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

-

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

-

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuusosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

-

Mahdolliset muut koko toimivaltuusosaa koskevat huomiot:

-

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

-

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

-

Säätämisyjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

-

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

-

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

-

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

Kuten työryhmän ehdotuksen perusteluissa todetaan, valmiuslain mukaisten lisätoimivaltuuksien soveltaminen kytkeytyy osaksi eri sektoreiden muun lainsäädännön mukaisten häiriönhallintaa koskevien toimivaltuuksien soveltamista. Samalla näiden lisätoimivaltuuksien käytön suunnittelu muodostaa osan eri toimivaltaisten viranomaisten operatiivista valmiussuunnittelua. Eri toimivaltuuksien yhteensovittaminen korostuu rahoitusalan kaltaisella toimialalla, jossa jo normaaliolojen lainsäädännössä viranomaisille on osoitettu laajat toimivaltuudet erilaisten häiriötilanteiden hallintaan ja ylipäättään toimialaansa kuuluvien toimiluvanvaraisten toimijoiden toiminnan sääntelyyn ja ohjaamiseen. Työryhmän valmisteleva ehdotus on valmisteltu ainakin rahoitusmarkkinoita koskevan sääntelyn osalta ilman toimivaltaisten viranomaisten osallistumista työryhmän työskentelyyn tai valmisteluun. Ehdotettuun sääntelyyn ja toimeenpanoon liittyviä mahdollisia ongelmakohtia on mahdoton tunnistaa tyhjentävästi yksinomaan kirjallisen lausuntomenettelyn kautta. Rahoitusvakausvirasto pyytää tämän vuoksi, että oikeusministeriö tekee yhteistyötä sääntelyn toimeenpanosta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten, kuten Rahoitusvakausviraston ja Finanssivalvonnan, kanssa ehdotuksen jatkovalmistelussa.

Rahoitusvakausvirasto